

СЕКЦІЯ 3. СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА: КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Авраменко Д.В., магістр, Дудко П.М., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Анотація. У статті розглянуто теоретичні основи управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Ключові слова: Інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційний менеджмент, ефективність управління підприємством.

УПРАВЛЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ

Авраменко Д.В., магистр, Дудко П.Н., к.э.н., доцент

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Аннотация. В статье рассмотрены теоретические основы управления инвестиционной деятельностью предприятия.

Ключевые слова: Инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционный менеджмент, эффективность управления предприятием.

MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Avramenko D.V., Dudko P.M.

Kyiv National University of Technologies and Design

Abstract. In the article the theoretical bases of management of investment activity of the enterprise are considered.

Keywords: investments, investment activity, investment management, efficiency of enterprise management.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Відомо, що проблема дослідження інвестування економіки постійно знаходилася під пильною увагою економічної науки. Адже, інвестиції безпосередньо мають відношення до найглибших основ господарської діяльності, саме вони визначають процес економічного зростання країни в цілому. В наш час вони є дуже важливим засобом у забезпеченні умов становлення ринкової економіки, структурних змін у народному господарстві, інноваційної моделі розвитку, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- і макрорівнях. Активізація інвестиційного процесу – один з найдієвіших механізмів соціально-економічних перетворень. Інвестиції вважаються основою розвитку підприємств, окремих галузей, а також економіки країни в цілому. Від «майстерності» інвестувати залежить занепад чи розквіт власного виробництва, можливості вирішення певних екологічних та соціальних проблем, сучасний рівень і потенційний динамізм фізичного, фінансового та людського капіталів. Без надійних основ інвестиційної діяльності, якими б професійно володіли спеціалісти відповідного профілю, важко сподіватися на сталий розвиток вітчизняного виробництва, науково-технічний і соціальний прогрес, а з ними і на належне місце у світовому господарстві.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема управління інвестиційною діяльністю традиційно перебувала у центрі уваги економічної науки. Вагомий внесок в теорію інвестування зробили такі відомі вчені-економісти, як, Ф. Модільяні, П. Массе, М. Марковіць, Дж. Кейнс, М. Мілер, П. Самюелсон, Д. Хайман, Дж. Кендрік, В. Нордгауз. Проблеми активізації інвестиційної діяльності на рівні підприємств було

досліджено в розробках Б. Губського, Т. Майорової, А. Пересади, М. Денисенка, В. Федоренко, Н. Хрущ, О. Ястремської, М. Чорна та ін.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. У працях цих учених досліджено загальні принципи формування інвестиційної політики, методи оцінки ефективності інвестування, які застосовуються в ринковій економіці та є найбільш доцільними для підприємств. Усе це, зумовило актуальність теми дослідження.

Постановка завдання. Мета даної статті – прийняття інвестиційних рішень на підприємствах та надання практичних рекомендацій, які спрямовані на підвищення ефективності інвестиційної діяльності, а також розвиток теоретичних засад, стосовно управління інвестиційною діяльністю.

Результати досліджень. Визначальною умовою у функціонуванні та розвитку підприємств на усіх стадіях життєвого циклу виступає така дуже важлива складова господарювання, як інвестиційна діяльність, ефективність якої залежить від вміння використовувати сучасні методології управління.

Отже, «інвестиційна діяльність» найпоширеніше тлумачення – це комплекс заходів, дій фізичних та юридичних осіб, які інвестують свої кошти для одержання фінансового результату – прибутку [5]. Або ж це діяльність юридичних, фізичних осіб і держави, що спрямовується на залучення та збільшення засобів для реалізації інвестиційного процесу з метою одержання економічного та соціального ефекту.

Термін «інвестиція» у перекладі із латинської означає «вкласти» («invest»). Існує безліч варіантів трактувань даної економічної категорії.

У. Шарп у монографії «Інвестиції» визначає «інвестиції» як здатність «розпрощатися з грошима сьогодні з метою отримання більшої їх суми у майбутньому» [9].

Аналогічне визначення даного поняття зустрічається в монографії «Основи інвестування», підготовленої М. Джонком і Л. Гітманом: «Інвестиція розглядається, як спосіб «вдалого розміщення» капіталу, який у майбутньому повинен примножити заощадження або збільшити капітал» [3]. Зокрема, інвестиції – це форма забезпечення розвитку підприємства, яка пов'язана зі збільшенням величини суми вкладеного капіталу. Відповідно, до закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями вважаються, усі види майнових, а також інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої утворюється дохід чи досягається соціальний ефект» [4]. Це визначення в основному відповідає міжнародному підходу до визначення інвестиційної діяльності як «процесу вкладення ресурсів (благ, майнових та інтелектуальних цінностей) з метою одержання прибутку або соціального ефекту в майбутньому» [4].

Поняття «інвестиційна діяльність» можна розглядати як у широкому, так і у вузькому розумінні. У широкому розумінні, як вважає Л.М. Петренко, інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку [6]. У вузькому ж розумінні, як зазначає В.Г. Федоренко, інвестиційна діяльність, власне інвестування, визначається як процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення [7].

Проблемою інвестиційної політики є те, що необхідно визначити пріоритетні напрями формування системи управління інвестиційною діяльністю. Основна мета управління інвестиційною діяльністю – це максимальний прибуток не тільки в поточному, а ще і у майбутньому періодах, також забезпечення найбільш ефективних шляхів розширення активів підприємства. Враховуючи це, зміст інвестиційної діяльності підприємства можна сформулювати так: він являє собою частину загальної фінансової стратегії, що полягає у виборі та реалізації найбільш ефективних шляхів розширення обсягів активів підприємства для забезпечення основних напрямків його розвитку [8].

До об'єктів інвестиційної діяльності відносять: цінні папери; майно (будь-яке), у тому числі оборотні кошти та основні фонди в усіх галузях та сферах народного господарства; науково – технічна продукція; цільові грошові вклади; інтелектуальні цінності та інші об'єкти власності, а також майнові права. Заборонено інвестувати кошти в об'єкти, створення і використання яких не відповідає санітарно-гігієнічним, екологічним, радіаційним, архітектурним та іншим нормам, які встановлені українським законодавством, а також, які порушують інтереси та права громадян, юридичних осіб та держави в цілому, що охороняються українським законом. Об'єктами інвестиційної діяльності безпосередньо не можуть бути об'єкти з будівництва житла, якщо їх фінансування та спорудження здійснюється з використанням недержавних коштів, залучених від юридичних та фізичних осіб.

До суб'єктів діяльності, яка пов'язана з інвестиціями відносять, як громадян і юридичних осіб України, так і іноземних країн, а також державу та її інститути; підприємства, господарські товариства і корпорації; фінансово-кредитні установи. Інвесторами, вважаються будь-які суб'єкти інвестиційної діяльності, які приймають рішення про вкладення власних, позичкових, а також залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Вони можуть вступати в ролі вкладників, покупців, кредиторів, а також виконувати функції будь-якого учасника інвестиційної діяльності. Учасниками даної діяльності можуть бути, як громадяни і юридичні особи України, так і інших країн, які забезпечують реалізацію інвестицій як виконавці замовлень або на підставі певного доручення вкладника (інвестора) [1].

Процес управління інвестиційною діяльністю необхідно розглядати як складову загальної системи управління підприємством та під час її здійснення потрібно звертати увагу на: інтегрованість із загальною системою управління підприємством, комплексність в процесі формування управлінських рішень щодо реалізації інвестицій у взаємозв'язку з кінцевими результатами фінансової діяльності підприємства, високий рівень динамізму управління в галузі формування і реалізації інвестицій, багатоваріантність підходів щодо прийняття окремих управлінських рішень в сфері формування інвестиційних ресурсів підприємства, орієнтація на стратегічний розвиток підприємства [2].

За умов нестабільної економіки, основні задачі щодо управління інвестиційною діяльністю підприємства є такими: використання наявного на підприємстві потенціалу інвестиційних ресурсів; інвестування проектів, що дають найбільшу віддачу з урахуванням пріоритетних напрямів розвитку економіки країни; пошук інвестиційних ресурсів, які необхідні для розвитку підприємства і здійснення серйозних інвестиційних проектів [3].

Найважливішою складовою економічного управління діяльністю компанії є інвестиційний менеджмент. Інвестиційний менеджмент – це процес управління усіма можливими аспектами інвестиційної діяльності підприємства. Це сукупність принципів і методів прийняття управлінських рішень в інвестиційній діяльності.

Щоб досягти успіху в процесі управління інвестиційною діяльністю підприємства, необхідно дотримуватися таких принципів:

- повинен бути взаємозв'язок між загальною системою управління та окремими її частинами зокрема;
- усі дії інвестиційного менеджменту повинні бути направлені на досягнення конкретних цілей;
- необхідно визначити напрямки менеджменту (залежно від об'єктів інвестування);
- поєднання інвестиційного менеджменту та інвестиційної стратегії;
- об'єднання інвестиційних цілей та результатів, а також засобів їх досягнення;
- потрібно здійснювати планування, аналіз, регулювання та контроль за інвестиційною діяльністю (у цьому полягає комплексність менеджменту);
- слід розроблювати методи та засоби інвестиційного менеджменту, враховуючи

підвищення ефективності виробництва, максимізації прибутку, а також мінімізації інвестиційних ризиків.

Головна мета інвестиційного менеджменту на підприємстві – забезпечення оптимальних засобів реалізації інвестиційної стратегії фірми на окремих стадіях її розвитку. Для цього потрібно виконати ряд завдань (рис. 1) [1].

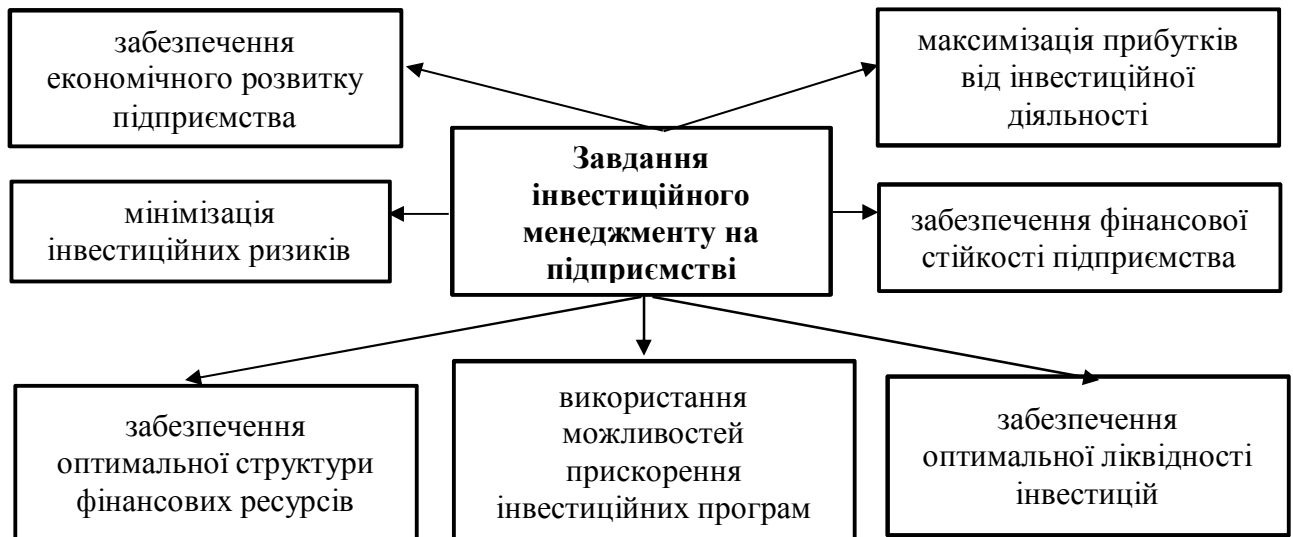

Рис. 1. Завдання інвестиційного менеджменту

Висновки: Інвестиції являють собою найважливішу економічну категорію, що відіграє досить значну роль у реалізації структурних зрушень в економіці. Досвід інших країн свідчить про те, що країни з ринковою економікою не можуть самостійно розвивати власне господарство без залучення й ефективного використання інвестицій, інвестиції не тільки сприяють формуванню національних інвестиційних ринків, але й пожвавлюють ринки товарів та послуг. Крім того, інвестиції, як правило, сприяють заходам макроекономічної стабілізації та дозволяють вирішувати соціальні проблеми.

Система управління інвестиційною діяльністю підприємства є частиною загальної системи управління підприємством і включає розробку напрямів діяльності підприємства в частині інвестиційної, що орієнтована на збільшення прибутку, за рахунок довгострокових вкладення капіталів, призначених для створення, розміщення, реконструкції, модернізації, технічного переозброєння підприємства.

Щоб досягти ефективності системи управління, слід покращити інвестиційну діяльність в основних її частинах: інформаційна забезпеченість, організаційна забезпеченість, контроль, планування, проведення фінансово-економічних розрахунків, моніторинг інвестиційних проектів, оцінка ефективності.

Література

1. Польшаков В.І. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник / В.І. Польшаков, Н.В. Ткаленко. – К.: Кондор, 2009. – 172 с.
2. Вініченко І.І. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства / І.І. Вініченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2007. – № 4. – С. 9–13.
3. Гитман Л.Дж. Основи інвестирования / Л.Дж. Гитман, М.Д. Джонк.; пер. с англ. О.В. Буклемишев и др. – М.: Дело, 1999. – 991 с.
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: за станом на 1 груд. 2013 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – N 47, С. 646.
5. Інвестування / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда; за ред. В.М. Гриньової. – Х.: ХДЕУ, 2008. – 464 с.

6. Петренко Л.М. Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / Л.М. Петренко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – Вип. 22, ч. II. – 2012. – Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54.pdf).
7. Федоренко В.Г. Инвестознавство: підручник / В.Г. Федоренко. – 3-тє вид., допов. – К.: МАУП, 2004. – 480 с.
8. Федулова Л.В. Развитие национальной инновационной системы Украины / Л.В. Федулова // Экономика Украины. – 2005. – № 4. – С. 35–47.
9. Шарп У.Ф. Инвестиции / У.Ф. Шарп, Г.Дж. Бэйли; пер. с англ. – М.: Инфра-М, 1997, 1000 с.
10. Шумпетер Й. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия / Й. Шумпетер. – М.: Эксмо, 2007. – 864 с.